

petao iz levog u desni ugao

(povodom »interpretacija i interpelacija« miodraga radovića, polja br. 310)

vujica rešin tucić

Da li da skočim
Što se mene tiče možeš
A ako ja skočim
Što se mene tiče možeš
Skočiću
O.K.
Skačem
Ajde
Skok
Skok
Branko Andrić

Kako ste Vi to zamislili, Radoviću? Da prilepite čoveku onoliko žvaku na zvonce, a posle trčkarate okolo s čebetom pod rukom, nervirate se, stišavate i ubeđujete prolaznike kako ono nije bila žvaka već – »interpretacija«?

Vidim, pročitali ste 27 redaka neuro-drame »Ko je šta« iz svog ličnog primerka moje knjiga »HLADNO ČELO«, pa sada ispuštate zakasneli »interpretativni krik« kako Vas je napala siledžijska grupa iz N.U.P.-a.

Čak ste umislili da ta grupa stiže po Vas pravac iz S.S.U.P.-a!

Hajde, pokrijte se čebetom da ne ozebate, a ja ću Vam ispričati još nekoliko drugih pojedinosti iz nove umetničke prakse.

Na značajnom skupu N.U.P.-a u Škofjoj Loki, juna 1978. godine, s izvesnim razočarenjem sam gledao kako nas napušta jedan od istaknutih aktera, obrazovan i lucidan čovek – Taras Kermauner. Pomislio sam tada da ćemo njegovim odlaskom nešto izgubiti, ali e, tijekom vremena, pokazalo da nečiji odlazak ne ugrožava novu umetničku praksu. Sada se Vi, ugrejani pod čebetom, sigurno pitate – zašto? Zato, poštovani, što N.U.P. nije nekakav grupni polip, pun plavog mastila, kako ste zamišljali. N.U.P. je umetnički i književni pokret koji nema osveštano rukovodstvo, niti neprikosnovene autoritete, a još manje središte iz kojeg na protivnike poleću smrtonosne zrake.

Zašto sam se ja poslužio »interpelacijom« odgovarajući na Vašu, bajagi nepristrasnu, »interpretaciju« moje knjige? Samo zato da bih obavestio Kulturnu javnost da Vi nikada niste pripadali novoj umetničkoj praksi i da nemate blagog pojma o čemu se tu radi.

A šta je moja »interpelacija« otkrila? To da se ponašate kao da ste glavom Taras Kermauner i da napuštate nešto u čemu ste bili.

Pokrijte noge, vire Vam, pa ću Vam objasniti i zašto sam Vam predložio da se bavite N.U.P.-om. Ne zato da biste nam se pridružili, već da nam ne docirate šta je šta, pre nego što studenti otkriju da njihov, od strane društvene zajednice naimenovani profesor, nema pojma o novoj umetničkoj praksi, i da je zaludo prosuo hiljade napabirčenih citata po svim univerzitetskim čoškovima.

Ovo je vreme, dobri čoveče, u kojem nove generacije u svoj svakodnevni život uvode nove tehnologije, ali, ako Vam se više dopada, metode. Njihovo osećanje sveta nije tradicionalno i mi procenjemo da će ti mladi ljudi istisnuti izvestan broj profesorčića, skrivenih ispod čebeta apsolutnog duha, pa i profesorovih profesorčića epigone, kao apsolutno nepismena, beskorina i nametljiva blebetala.

Na tu neminovnost ukazuje uznemirena dreka po našoj poslovično lošoj književnoj štampi, ova Vaša na primer, ili ona A. Radovića kod Krnjevića. Kako se tek unezverio Nikola Milošević, čiji nam Vi »interpretativni krik« ne samo interpretirate nego i interpolirate!

Metoda interpretacije može dati lepe rezultate u pedagogiji i ako biste je, doslovce, primenili na »HLADNO ČELO«, na sadržaj moje knjige, a uz malo visprenosti i na ideje, mnogo biste učinili, ne za mene, već za položaj nove umetničke prakse u đakim i studentskim skamijama.

Međutim, uradili ste nešto što je nezakonito u pogledu značenja interpretacije, a u pogledu morala višestruko nemoralno.

Prvo. Povelili ste se za napadom Nikole Miloševića na pisca koji svakako pripada novoj umetničkoj praksi – na Oskara Daviča – kvalifikujući nas providnim kompilacijama miloševićevskih nebulozu.

Drugo. Interpretirajući i kompilirajući, Vi pogrešno pripisujete novoj umetničkoj praksi atribute dobro organizovane obaveštajne službe, što N.U.P. odista nije.

Vaš profesor i Vi mislite da se, onome što ne poznajete i što niste u stanju da razumete, može olako pripisati atribut nečega što ima insignije vlasti.

Ne može. Ni Vas, niti ikoga drugog ubuduće, neće spasiti bilo koji okultizam. Vi, a ne ja, gledate na rad i delovanje obaveštajne službe, s jedne strane, i nove umetničke prakse, s druge, kao na okultistički dodir jedne te iste sile.

Primedbe koje Vi i Vaši drugari, N. Milošević, G. Petrović, I. Supek, A. Isaković i ini, izričete o našoj Službi bezbednosti (Vaša tupava varijacija sa: »Ona zna. O! Zna.«), vaše invective i podjebavanja, to nemojte slati na adresu N.U.P.-a, ni Daviču, ni meni, niti ikome drugom iz ove sfere.

Društveno, političko i državno organizovanje i kritika tog organizovanja moraju ići redovnim putem, preko društveno-političkih i državnih organa i organizacija, a ne preko nas, pripadnika nove umetničke prakse.

Vi ste se oglasili kao prepedobna neznalica, koja pojma nema šta smo mi uradili drugarskom kritikom, tvrdeći, kao okoreli socrealistički doktorinar, da je moguće o drugarskoj kritici govoriti kao o društvenoj organizaciji, a usput još i kalkulišete s društvenim i individualnim u umetnosti.

Objavljujući (i ovaj!) »tekst« V.R. Tucića, Uredništvo smatra da je zaista (čak i više no što bi to bilo poželjno) ispunilo obaveze prema ovom autoru zadržavajući neutralnost i indentični stav prema obojici učesnika »spora« oko »Hladnog čela...«

No, sada kada je izvesno da će se i ova polemika (uzgred, polemika podrazumeva dva ravnopravna učesnika, dijalog bar na istom »fonu« – da li je to ovde bilo slučaj?) ugasiti jer su i razlozi njenog postojanja oslabili, tj. davno su iscrpljeni, ne bi trebao iščeznuti 'ljudski i intelektualni' otpor koji budi agresivni monolog već imenovanog autora; s njegovom metodom – koja koketira s političkim insinujama (denuncijacijama?) govoreći o književnosti, teško se složiti.

A o bespredmetnom (apsurdnom) 'uvlačenju' imena kojima ovde zaista nije mesto, verovatno uopšte nije potrebno raspravljati.

Još dok se nije ni znalo da će postati nosilac Nobelove nagrade za književnost, Ivo Andrić, čovek s čijim se delom kasnije manipuliralo, pozivan je na Univerzitet da objasni stanje u ondašnjoj književnosti.

Bio je to pošten odnos univerzitetske nauke prema neproučenim pojavama u književnosti.

Zbog takvog gesta, ugled profesora Beogradskog univerziteta pred studentima ni u kom slučaju nije opao.

Vi se, Radoviću, ponašate kao mrzilac svojih savremenika i to bismo mi Vama, uglavnom, zamerili. Ono što ne znate, a videli smo da niste u stanju da pročitate ni parodiju Joneskovog apsurdna, morali ste tražiti da Vam objasnimo.

Tada biste otkrili, recimo, poeziju u obliku tapeta Francija Zagoričnika (kojom možete prekriti zidove), *Embrionalnu knjigu* I. G. Plamena, čuveno akcija srce Bogdanke Poznanović (Vaša univerzitetska koleginica sa Akademije umetnosti), inicijalne *Reparacije* Srećka Lorgera, *Naučenu fantastiku* Vojislava Despotova, *Knjigapeglu* Borbena Vladovića, *Pustolinu* Vladana Radovanovića, davne *Mahije* Josipa Stošića, *Krbavsku bitku* Gorana Babića, kompjutersku poeziju Mirosljuba Todorovića, foničnu poeziju Katalin Ladik, radove grupe *Bosch + Bosch*, *Sonet prvog parnog broja Branka Andrića*, poeziju u ribljoj konzervi Ljubomira Stefanovića, radove grupe *Kod, Strip-stop* Oskara Daviča; doznali biste za veliku retrospektivnu izložbu *Nova umetnička praksa* u Zagrebu i još mnogo drugih čarobnih pojedinosti.

Neki od ovih radova nastajali su zahvaljujući izvanrednoj saradnji studenata i profesora, stvaralaca nove umetničke prakse.

Mnogo toga Vam je bilo pod nosom, u gradu u kojem živite.

Veoma je čudno da još ima ljudi koji na sve to nisu ponosni, na ta ostvarenja nastala u samoupravnoj, socijalističkoj Jugoslaviji, u kojoj je položaj stvaralaca povoljniji od položaja onih u oba bloka.

Mi saradujemo sa pripadnicima nove umetničke prakse širom sveta i znamo na kakve sve teškoće nailaze.

Volite da citirate i navodite literaturu, posebno sa francuskog jezika, a da li Vam je poznato kakve muke ima spacijalistički pesnik Pjer Garnije, da bi svoje poeme objavio u nekom oficijelnom časopisu?

Širom sveta umetnici – eksperimentatori ulaze u nerazmrsive konflikte sa postojećim režimima i jedne i druge demokratije.

Naše socijalističko, demokratsko, samoupravno društvo, nije do sada kinjilo ni jednog od nas, pripadnika nove umetničke prakse.

Sva naša grdna okapanja, kada smo ih imali, bila su okapanja zbog ljudi sličnih Vama. Oni su nas opanjkavali, zabrinuti za svoje društvene privilegije,

